

HRVATSKI *glasnik*

Godina XXI, broj 24

16. lipnja 2011.

cijena 100 Ft

Foto: Akos Köllár

Opraštanje u pečuškomu Hrvatskom vrtiću

Komentar

Draga Timea,

Moram iznesti nekoliko misli na veliko "G". Nije mi lako ali spomeš me u Tvojem članku (HG, broj 20.). Problematika je puno dublja nego što to Mirko Berlaković tvrdi. Nije ovde nikakovoga govora od dilenja od matičnoga naroda nego jednostavan evolutivan razvitak jedne hrvatske grane koj se nije uspjelo, kot je to Miloradić potriebovao, pricipiti najzad u svoje materinsko stablo, akoprem se je to u odredjenom povijesnom vrjenu potriebovalo i kanilo. Ali ono što se zove u nimškom „vestockt“, ada zatucao je u narodu jako veliko.

Ovde nije u pitanju „lingvistički“ pojam, jedino kulturološki. Lingvisti imaju potpuno pravo sa svojom jezikoslovnom logikom, da bi veliko „G“ značilo to i to. Lingvisti ali moraju priznati, da s pojmom „gradišćanski“ speljamo Hrvate doseljene u 16. stoljeću u našem prostoru na gradišćanski = burgenländisch prostor. A to mnogi i kanu „divide et impera!“. Onda ima ugarski akademik Szarka, ki je pred nekoliko ljeti pisao protiv imena „gradistyei“ za zapadnougarske Hrvate, da Hrvati u Ugarskoj ta pojam ne bi smili upotribiti, ar je za nje lažno ime. A logično bi to značilo, da imamo ul gradišćanske Hrvate i slovačke Hrvate, pak moravske Hrvate, dolnjaustrijske Hrvate i štajerske Hrvate i svaki put bi se točno moralo precizirati o kom se gradišćanskohrvatskom selu govori. Zato smo mi pred dvajsetimi ljeti počeli upeljati „Gradišćanski Hrvati“ za skupni naziv svih Hrvatov, ki su se doselili u ov naš pogranični prostor, svejedno na ku današnju stranu Sridnje Europe. Ja sam u svojoj knjigi „književnosti“ svenek interpretirao to kulturno i duhovno jedinstvo, po značajki skupno doseljenje tokom 16. st., a i skupno duševno i duhovno nasljedstvo. Danas u EU to nikako ne bi već smio biti problem, ar smo svi u istoj zajednici, (akoprem mnogi to još nisu uptili). Zapravo ide o pojmi: naše, drugačije, tudje. Mi nismo tudji hrvatskom duhu, niti jeziku ali smo drugačiji!

A to drugačije nam se mora priznati, ar ima svoje historijsko opravdanje. Iz toga je pri Vas bilo pred dvajsetimi ljeti, da ti zapadnougarski Hrvati govoru nikakovim „barbarskim“ jezikom (ki je bio to???), ar ni pojma nisu imali o povijesno-evolutivnom razvitku. Po govornom jeziku (dokaz najnovija disertacija u Zagrebu Ščukanec), pismenom jeziku (dokaz prof. Hadrovics u svojoj monografiji), sociolingvistički (dokaz Thiele, Rotter, akcija „najselo“ HMI, akcije HKDC) i nerazumljivom reakcijom iz Hrvatske na naše duhovne raskrižje moramo ustanoviti, imamo nešto malo drugačiji razvitak od onoga u staroj domovini. Da do danas to nigdor nije točno proučio je naša i starodomovinska zamuda, ali ona postoji. A ki gradi na tom dilenju, ta manipulira naše Hrvate na njev kvar (i svoju korist), asimilaciju. Ni Schwitzerdeutschi, Platdeutschi, Sudetendeutschi, Österreichdeutschi ne gradu na jezične razlike i veliko i malo pisanje, bilo ono lingvistički opravdano ili ne, nima dilenja ili tajanja korijenov i skupnoga. Mi smo u situaciji kot se čudakrat veli u Austriji kad velu „skupni (hrvatski) jezik, ki nas dili“, a to su povijesne činjenice. Tako smo mi i u „Pravopisu“ 2009. (str. 135) ostali na velikom „G“. To znači razlikujemo gradišćanskohrvatsku i književnohrvatsku normu, bez ideološke interpretacije, čisto iz praktičnih razlogov i tako spašavamo naše Hrvate. Ako to ne kanimo onda se moramo vratiti starom nazivlju: vodeni Hrvati ili po državni regija, ke već ne postoju. Zato nije ispravna Jelićeva knjiga u svojem naslovu o slovački Hrvati. On pod slovački Hrvati misli na zapadnougarske/Gradišćanske Hrvate a potpuno zabi na Hrvate, ki su se uselili u Slovačku u 20. st. A to nisu Gradišćanski Hrvati. Čisto je drugačija situacija sa Šokci i Bunjevci. Oni su od početka akceptirali u pismu književnu normu, akoprem su govorili po domaću. A to je njeva prednost danas, ali ne opravdava da se oni dižu na GH, a još manje ako hrvatski ili kakovi drugi lingvisti ne razumu sociolingvističku situaciju u našem prostoru. Za nas to nije bitno pitanje, puno važnije je sačuvanje i držanje hrvatske kulture na svakom polju. Za to se moramo zalagati, ne razdiliti!

Timea, budi gizdava na svoje veliko „G“!

Srdačnimi pozdravi
Nikola Benčić

„Glasnikov tjedan“

Napokon u Europi, ili točnije na samome pragu; jedino nam još predstoji dotjerati frizuru kako bi savršeno izgledala, te ako i ne možemo još otvoriti šampanjac, prvu čašu slavljeničkog pića već smo popili. Europska komisija predložila je Vijeću EU-a zatvaranje preostalih četiriju poglavlja u pregovorima s Hrvatskom, što otvara put da se Hrvatska od 1. srpnja 2013. pridruži Europskoj Uniji kao 28. članica, naravno, ako Vijeće prihvati taj ciljani datum ulaska Hrvatske u EU. Nama Hrvatima u Mađarskoj davna je želja vidjeti matičnu domovinu u istoj zajednici s Mađarskom u Europskoj Uniji. Lakše će nam biti putovati, tražiti posao, studirati, nostrificirati diplome, surađivati, prevoziti slike za izložbu ili vino za kušanje...

Dakako, nije Europska Unija rješenje svih briga i problema, ali je ona politička obitelj kojoj Hrvatska želi pripadati. Nakon šest godina pregovaranja izgleda kako je prihvaćena. Dvadeset je godina prošlo od priznanja Hrvatske kao samostalne države. Dvadeset godina na putu. Skeptici moraju priznati kako je mnogo toga ostvareno te kako je odluka Europske komisije o zatvaranju hrvatskih pristupnih pregovora, objavljena 10. lipnja, povijesni čin. Reforme nisu završene, mentalni se sklop sporo i teško mijenja, a i samom pojmu „europskoga“ imalo bi se štošta zamjeriti. Kulturno, povijesno i zemljopisno Hrvatska je bila, pa i politički u Europi i opet je ponovno u njoj. Kažu kako ta ista Europa daje veća jamstva kvalitete života, ljudskih prava i kvalitete stan-

darda te osigurava dugoročnu stabilnost. Što točno ona nudi svojim građanima, pa i građanima Hrvatske, teško je dokučiti. Slobodu kretanja, rada i kapitala. Potragu za boljom zaradom od Skandinavije do Grčke. Napredovanje sposobnih, a ne podobnih?

Kako je izjavio predsjednik Mađarskog parlamenta Danom nacionalnog jedinstva, spomen na dan kada je potpisan Trianonski mirovni diktat, ne slavi se trianonska tragedija, nego preživljavanje i novi početak te jedinstvo mađarskoga naroda.

On se pozvao na predizborna obećanja i činjenicu kako je Parlament u jednom od svojih prvih akata osigurao pravo državljanstva Mađarima izvan mađarskih granica,

Europska komisija predložila je Vijeću EU-a zatvaranje preostalih četiriju poglavlja u pregovorima s Hrvatskom, što otvara put da se Hrvatska od 1. srpnja 2013. pridruži Europskoj Uniji kao 28. članica, naravno, ako Vijeće prihvati taj ciljani datum ulaska Hrvatske u EU.

koji žive na zemlji svojih pradjedova. Naglasio je kako nema Mađara unutar i izvan granica Mađarske, tek je jedan mađarski narod, i u tom duhu treba usredotočiti duhovne, emocionalne i materijalne izvore u novoj izgradnji mađarske države. Zamjenik mađarskog premijera Zsolt Semjén reče kako će do kraja ovoga parlamentarnog ciklusa oko 250 tisuća Mađara tražiti mađarsko državljanstvo, čime i njima na sljedećim izborima pripada glasačko pravo. Novi izborni zakon očekuje se još ove godine.

Branka Pavić Blažetin

PEČUH – Kako za Hrvatski glasnik kaže voditeljica pečuskoga Hrvatskog vrtića Anka Polić Bunjevac, vrtić sada pohađa 67 djece s kojima se radi u tri mješovite odgojne skupine. O djeci se brine šest odgajateljica i nekoliko tetica te tete na kuhinji. Opraštanje u tom vrtiću bilo je 9. lipnja, a okupili su se roditelji, djelatnici vrtića i, naravno, mali pitomci, koji su nas obradovali prigodnim programom. Vrtić od nove školske godine napušta 17 djece, od kojih njih 16 svoje školovanje počinje u Hrvatskoj školi Miroslava Krležu u sklopu koje i djeluje spomenuti vrtić. Sva su djeca hrvatskoga podrijetla. Od jeseni u vrtić dolazi 22 nova polaznika; prijavljenih je bilo i više, ali zbog nedostatka mjesta nekoliko njih, nažalost, odbijeno je. U srpnju je u vrtiću odmor.

Od jeseni u prvom razredu osnovne škole, fotografija za sjećanje

Aktualno

Oko dozvole za održavanje vršenskoga Hrvatskog kulturnog i gastronomskog festivala

Hrvatska samouprava sela Vršende sazvala je izvanrednu sjednicu na koju je pozvala predsjedništvo Vjerske i kulturne udruge šokačkih Hrvata u Vršendi, načelnika sela i bilježnika. Razlog je bio dozvola oko organiziranja Hrvatskoga kulturnog i gastronomskog festivala «Ovca i ovčji rep» koji bi se trebao održati u Vršendi 25. lipnja. Naime oko dozvole su iskrslili nespozazumi s načelnikom sela Attilom Kárászom u čijoj je nadležnosti njezino davanje.

Dakle uz Attilu Kárász, načelnika sela Vršende, i bilježnika dr. Sándora Tótha sastanku su nazočili Marijana Balatinac, Aga Hosu, Ivo Balatinac, Laci Kovačević u ime Hrvatske samouprave sela Vršende, a u ime Vjerske i kulturne udruge šokačkih Hrvata u Vršendi Marijana Lerch, Atila Kovačević i Eržika Vranešić. Načelnik je s pomoću bilježnika razjasnio mogućnosti uporabe javnih površina naselja i potrebu traženja dozvole od samoupravnog tijela, dok je odluka o tome u nadležnosti načelnika sela. Davanje dozvole ovisi o nizu čimbenika (koje propisuje zakonska uredba): tipu okupljanja i broju okupljenih, osiguranim sigurnosnim uvjetima, udovoljavanju uvjeta obrane od katastrofa, i tako dalje sve po slovu zakonske uredbe iz 2010. godine.

Kako je na sastanku naznačio načelnik sela, on nema nikakvih problema s organiziranjem Hrvata u Vršendi, nastale su tek smetnje u komunikaciji do kojih i nije trebalo doći jer su one više privatne naravi.

Sjednica je bila javna i načinio se zapisnik od riječi do riječi. Kako smo saznali, Hrvatska samouprava imala je ugovor s bivšom mjesnom samoupravom, koji nije obnovljen o uporabi javnih površina i seoskog autobusa. Tako se Hrvatska samouprava seoskim autobusom mogla koristiti do tisuću kilometara, a Kulturna i vjerska udruga do 500 kilometara te se koristiti javnim površinama dva puta u godini za svoje programe.

U razgovoru je bilo očito kako je načelniku sela najvažnije da prilikom većih priredaba koje se odvijaju na javnim površinama naselja prednost kod trgovačkih djelatnosti uživaju poduzetnici koji u naselju plaćaju porez. Naglasio je kako samouprava nije u dobrim financijskim kondicijama i kako na sve treba paziti kada je u pitanju trgovačka djelatnost na javnim seoskim površinama i kako pri tome nitko nije diskriminiran te se načelo odnosi na sve mještane i sve organizacije te na Hrvatsku, Cigansku i mjesnu samoupravu i njihove priredbe. Marijana Balatinac je naglasila kako Hrvati u Vršendi

Attila Kárász, načelnik sela Vršende, Aga Hosu i Marijana Balatinac

narečeni Festival organiziraju već više od pola godine, čime je i mjesna samouprava upoznata, te ne shvaća gdje je došlo do poteškoća glede izdavanja dozvole o uporabi javnih površina. Nakon žučne rasprave načelnik je kazao kako će on dati dozvolu, tek neka se napiše molba mjesnoj samoupravi i kako je stvar, barem s njegove strane, izglađena i riješena. Hrvatima u Vršendi ipak je u ustima ostao gorak okus.

Festival «Ovca i ovčji rep» prije šest godina pokrenut je na poticaj Hrvatske samouprave sela Vršende. Ubrzo se u njegovu organizaciju uključila i mjesna samouprava i druge manjinske samouprave tog naselja, Nijemci, Cigani. Nakon nekoliko godina Hrvati su uvidjeli kako su izgubili spomenuti Festival te lani nisu sudjelovali u njegovoj organizaciji, priredili su samostalno okupljanje pod nazivom Šokački piknik. Ove su se godine prihvatili organiziranja Hrvatskoga kulturnog i gastronomskog festivala «Ovca i ovčji rep», ali su iskrsnuli neočekivani problemi oko dozvole za njegovo održavanje. Izgleda da je to ipak riješeno. Dobiveno je obećanje o potpisivanju potrebne dozvole za organiziranje Festivala od načelnika sela, te odluka da oni prodavači koje Hrvati žele pozvati trebaju zatražiti dozvolu od mjesne samouprave, ali ne moraju platiti najam. Raščistila su se neka pitanja, i potaknulo pitanje sporazuma o suradnji mjesne i Hrvatske samouprave naselja, jer od utemeljenja mjesne samouprave takvoga sporazuma nema, pa se i ne zna točno koja su prava Hrvata u Vršendi pored zakonom danih.

bpb

Hrvatski kulturni i gastronomski festival i Tabor hrvatske mladeži potkraj lipnja u Vršendi

Hrvatski kulturni i gastronomski festival održava se 25. lipnja. Istovremeno s odvijanjem Festivala na prostoru vršenskoga športskog igrališta od 24. do 26. lipnja, u organizaciji Udruge baranjskih Hrvata i Hrvatske samouprave sela Vršende, održava se Tabor hrvatske mladeži. Tabor se otvara 24. lipnja u poslijepodnevnom satima, razgledanjem stoljetne vršenske crkve i predavanjem muzeologa Jakše Ferkova o dolasku Hrvata Šokaca na ove prostore i o njihovim značajkama, te predavanjem o samom selu Vršendi koje će imati Marijana Balatinac, a jednako tako nastupom i zabavom koju će osigurati jedan orkestar iz Gradišća. Drugoga dana mladež sudjeluje Hrvatskom kulturnom i gastronomskom festivalu «Ovca i ovčji rep». Poslije podne 25. lipnja u mjesnoj je crkvi omladinska misa na hrvatskom jeziku, program se nastavlja nastupom folkloriša na središnjoj pozornici u velikom šatoru. Nastupit će djeca iz vršenskog vrtića s hrvatskim narodnim plesovima, mali tamburaši iz Vršende, skupina iz Duboševice (Hrvatska), Bajmoka (Vojvodina), Zbor Orašje iz Vršende i Orkestar Orašje iz Vršende, a za večernju zabavu pobrinut će se Orkestar Vizin iz Pečuha. Trećega dana je završni program i zatvaranje ovogodišnjeg Tabora hrvatske mladeži. Tabor hrvatske mladeži te Hrvatski kulturni i gastronomski festival odvijao bi se na seoskome športskom igralištu u velikom šatoru i na prigodnoj pozornici. Cilj je Hrvatskoga kulturnog i gastronomskog festivala ujedno i okupljanje onih Hrvata koji su prije nekoliko godina, desetljeća napustili svoje rodno selo, ali oni još uvijek imaju podrumu u vršenskom Orašju.

Državno hrvatsko hodočašće

Ovogodišnje Hrvatsko državno hodočašće u organizaciji HDS-a bit će u podravskim Drljancima, (u kojem danas nema stanovnika, tamo su tek kuće za odmor), i to na blagdan Presvetog Srca Isusova, 1. srpnja. Misu na hrvatskom jeziku služit će mladi svećenik Gabriel Barić, rodom iz Martinaca. Vjernici iz Martinaca i okolnih naselja, na čelu sa svojim svećenikom Augustinom Darnaiem, krenut će pješice iz Martinaca na put prema Drljancima. Misa počinje u 11 sati kod drvljanačkoga križa, i nakon posvećenja Ulice Srca Isusova, za koju je drvenu tablu s nazivom na hrvatskom jeziku izradio drvorezbar Győző Szatyor. Na to slavlje HDS će pozvati sve hrvatske svećenike u Mađarskoj, a istodobno u martinačkom domu kulture u poslijepodnevnom satima će biti otvorena izložba Putevima Sv. Martina.

„Zajedno u Europi” – mađarsko-hrvatski piknik

Jedan od prioriteta predsjedanja Mađarske Europskom Unijom jest proces pristupanja Hrvatske u Europsku Uniju s time da se zatvore sva poglavlja pregovora do kraja predsjedanja. Mađarska je u tom razdoblju izrazito podržavala Hrvatsku, a Hrvatska je iz dana u dan ispunjavala uvjete. Pred kraj predsjedanja, očekujući pozitivne rezultate, proslavljeni su zajednički naponi 4. lipnja u pomurskom Šormašu na Mađarsko-hrvatskom pikniku „Zajedno u Europi”, na kojemu su pribivali visoki dužnosnici dviju država Tibor Navracscics, zamjenik premijera R. Mađarske, i Dražen Bošnjaković, ministar pravosuđa R. Hrvatske, te predstavnici diplomacije dviju država, susjednih županija uz mađarsko-hrvatsku granicu.

Mađarsko-hrvatski piknik priredili su Predstavništvo Hrvatske turističke zajednice u Mađarskoj, Zaklada za građansku Mađarsku i Zaklada Hanns Seidel. Predstavnici organizacija: voditelj Ureda HTZ Marin Skenderović, predsjednik kuratorija Zoltan Balog i Ulrich Kleppman, predsjednik Zaklade Hanns Seidel zaredom su pozdravili nazočne te ukratko predstavili djelovanje njihove organizacije.

Zamjenik premijera R. Mađarske u svome svečanom govoru naglasio je kako su Mađarska i Hrvatska već stoljećima u Europi i sada prilikom povijesne prekretnice ne treba gledati jedan drugog tuđincem, jer se poznajemo. Biti zajedno u Europi, to je prirodan način življenja naših naroda. Ministar Bošnjaković je zahvalio prijateljima iz Mađarske na pomoći koju su pružali na putu za EU, Hrvatska je napravila mnogo posla u pretprijetnim pregovorima i nada se da je većina zemalja EU to prepoznala i da će se do kraja ovoga mjeseca pregovori završiti.

Hrvatsko-mađarski piknik osmišljen je tako da se istaknu one vrednote koje i u prošlosti i budućnosti govore o dobrosusjedskim odnosima dviju zemalja i o zajedničkim uspjesima te o budućim zajedničkim zadacima. U okviru cjelodnevnog programa ustrojen je stručni okrugli stol s tematikom turizma „Kako iskoristiti europske izvore na području turizma”, na kojem su nazočili predstavnici diplomacije i turističkih zajednica iz susjednih županija Hrvatske i Mađarske. O „Zajedničkoj prošlosti Mađara i Hrvata s veselije strane” govorio je u svom predavanju dr. Dinko Šokčević ističući one točke prošlosti koje mogu biti primjer i za budućnost, koji su jedan od najvažnijih uvjeta suradnje, a to je tolerancija i poštivanje jedni drugih. Cijeli su dan nastupali vrsni izvođači mađarske i hrvatske kulture: Márta Sebestyén i Lidija Bajuk, Plesni Ansambl Zalagyöngye iz Kaniže, Tamburaški sastav Nove nade iz Križevaca, Trio Bura iz okolice Zadra, operetni pjevači Putujućeg kazališta iz Kapošvara, Bela Tolcsy, te predstavnici pomurske hrvatske glazbene kulture: Tamburaški sastav iz Kaniže i Mješoviti pjevački zbor Hrvata iz Kaniže.

Ministar Dražen Bošnjaković za naš tjednik izjavio je: *Odbrojavamo zadnje dane završetka pregovora, nadamo se da slijedi procedura vezana za potpisivanje ugovora, njegova ratifikacija koja ima svoje trajanje. Nadam se da je Hrvatska ispunila ona mjerila koja su bila pred nas postavljena, da će to od strane Europske komisije biti prepoznato i da ćemo do konca lipnja završiti pregovore. U politici prema susjedima očekujemo daljnju dobru suradnju, zajedničke gospodarske projekte i zajedničke kulturne projekte, sveukupno dobre odnose, kao što to i danas imamo, očekujemo još bolju gospodarsku suradnju, koja će se pojednostaviti u Europskoj Uniji. Ako Hrvatska uđe u EU, neće biti onih formalnih prepreka kao granica, komunikacija će biti puno lakša, ostvarivanje zajedničkih ideja bit će mnogo jednostavnije nego sada, stoga već jedva čekamo da Hrvatska bude dio te zajednice. Dvije države imaju veliku gospodarsku suradnju,*

Diplomati Republike Hrvatske u Mađarskoj u društvu ministra Navracscicsa i Bošnjakovića

posebno u energetskim projektima, izgradnji plinovoda i drugim oblicima. Mislim da Hrvatska očekuje puno od ulaska u EU, jer nakon toga padaju sve one administrativne prepreke koje postoje još u gospodarskoj ili u bilo kojoj drugoj suradnji. Hrvatska će postati dio zajednice gdje ima pola milijardi ljudi i tu u svakom slučaju i naša zemlja koja nije tako velika itekako može dokazati svoju kvalitetu i pronaći sebe na tome velikom tržištu, i vjerujem da tu kvalitetu imamo i to ćemo i moći pokazati. Nije upitna želja hrvatskog naroda da uđe u Uniju i postane dio tog sustava, a i ne vidim neku drugu alternativu. Što se tiče skrbi Hrvata izvan Hrvatske, Ustav Hrvatske sadrži da je dužna skrbiti o Hrvatima izvan domovine i Hrvatska sukladno svojim mogućnostima i skrbi, bili oni u bilo kojoj zemlji. Nedavno sam bio u Budimpešti u gimnaziji i moji su utisci da se osjeti hrvatska briga, koliko je u recesiji i naša zemlja, mogućnosti su manje nego što su bile prije, ali važno je da smo duhovno povezani s Hrvatima izvan Hrvatske i naprosto je Hrvatska njihova matična domovina. Otvoreni i voljni smo nadalje za suradnju i mislim da nakon uklanjanja granica između dvije zemlje komunikacija će biti mnogo lakša i to će pridonijeti još boljoj suradnji.

Hoće li se ispuniti želja dviju država glede završetka pregovora do kraja lipnja, Tibor Navracscics za Hrvatski glasnik izjavio je: *U politici nikada nije stopostotno sigurno, ali imamo dobru šansu da za vrijeme predsjedanja Mađarske Europskom Unijom uspiju se okončati pregovori. Hrvatska je mnogo radila na tome da to bude uspješan i brz završetak i mi smo u tome nudili odgovarajuću potporu. Ja sam optimist. U tim nastojanjima hrvatska manjina u Mađarskoj imala je važnu ulogu, a imat će i nadalje, samo fokusiranje će se malo promijeniti nakon okončanja pregovora. Do sada su lobirali za Hrvatsku kod mađarskih stranaka, jer ako pogledamo, Hrvati imaju ozbiljan lobi i time su mnogo pomogli svojoj matičnoj domovini, a ubuduće će pomoći u tome da se iskoriste unijski izvori koji se pružaju kod prekograničnih suradnja i s kojima mogu ojačati svoj sustav ustanova te kulture. Hrvati u Mađarskoj mislim da imaju golemu ulogu u tome da jačaju prekograničnu suradnju. Razgovarali smo i o tome kako bi Hrvatska mogla uspostaviti ustavne veze s hrvatskim zajednicama izvan domovine, što bi se odnosilo i na Hrvate u Mađarskoj. Plan priprema Saborski odbor za Hrvate izvan domovine u kojem, kako čujemo, ima podosta mađarskih primjera. Mi rado predajemo svoja iskustva, mislim da je to vrijedna inicijativa i služi jačanju Srednje Europe. Povijest kroza stoljeća je dokazala da je u Srednjoj Europi mir ako narodi mogu slobodno živjeti i slobodno negovati svoje veze. Nakon završetka pregovora Hrvatska će nadalje biti važan partner Mađarskoj jer nas obvezuje prošlost, a i budućnost, dvije države imaju zajedničke interese i s geopolitičkog i gospodarskog aspekta, a ima i jedan zajednički zadatak, a to je potpomaganje Srbije u nastojanjima ulaska u Europsku Uniju, mislim da je to obostrani interes.*

Mađarska nadalje podupire Hrvatsku u EU

Na mjestu s kojeg se proteže pogled na čak tri članice Europske Unije, Sloveniju, Austriju i Mađarsku, u Zlatnim Goricama na Banjšćini 8. lipnja sreli su se predsjednici hrvatskog i mađarskog parlamenta, Luka Bebić i László Kövér. Tradicija je da se predsjednici parlamenata Mađarske i Hrvatske sastaju svakih šest mjeseci i razmotre najaktualnije zajedničke teme dviju zemalja kao što je zaštita okoliša, razvoj gospodarstva i zajednička energetska politika, a ovaj put je među istaknutim temama bio i završetak pregovora o članstvu Hrvatske u EU.

Pred završetkom predsjedanja Mađarske Europskom Unijom ubrzavaju se događanja glede članstva Hrvatske, naime Mađarska je među prioritetima zacrtala i završetak pregovora o hrvatskom članstvu. Prema prijašnjim izjavama većina članica Europske Unije se slaže da je Hrvatska spremna. Stoga na susretu predsjednika parlamenta i Luka Bebić i László Kövér su izjavili kako se nadaju da će za dva dana predsjednik Europske komisije Jose Manuel Barroso zemljama članicama EU-a preporučiti završetak pregovora s Hrvatskom, s ciljanim datumom pristupanja 1. srpnja 2013. U Zlatnim Goricama predsjednici parlamenata dviju prijateljskih država odradili su radni ručak na kojem su već počeli razgovarati o zajedničkim temama i stajalištima kojima bi dvije države trebale zagovarati u Europskoj Uniji. Predsjednik Mađarskog parlamenta izjavio je kako završetkom pregovora Mađarska će se osjećati

zadovoljnim glede toga jer će osjećati da je pridonijela tomu važnom koraku za Hrvatsku. Mađarska i Hrvatska njeguju prijateljske odnose tijekom povijesti i nada se da će se to nastaviti i u budućnosti. Prema njegovu mišljenju, priključenje Hrvatske Europskoj Uniji važan je korak za cijeli zapadni Balkan i važan čimbenik stabilnosti u regiji. Nove članice EU sačinjavaju osebujnu zajednicu koju ne određuje samo slična prošlost nego i njihova razvijenost, veličina, sličan gospodarski potencijal, te da svoje nacionalne interese s većim izgledom mogu ostvariti zajedno nego pojedinačno. László Kövér smatra da je vrlo važna suradnja unutar Srednje Europe, jednako kao i suradnja sjeverne i južne Europe glede politike, gospodarstva i infrastrukture, koje bi se prostiralo od Baltika do Balkana, koja bi nastala kao dopuna istočno-zapadne suradnje. Luka Bebić u ulozi domaćina prisjećao se pomoći Mađarske, koja je podupirala Hrvatsku od Domovinskog rata nadalje, prva je izglasovala ratifikaciju članstva Hrvatske u NATO-u i vjeruje da će biti među prvima koji će pružiti potporu i kada se bude glasovalo o ratifikaciji članstva Hrvatske u Europskoj Uniji. Dodao je da nakon toga slijedi izrada sporazuma između hrvatske vlade i Europske komisije, a zatim i referendum te da smatra da će ugovor između Hrvatske i Europske Unije biti potpisan najesen. (pripremila: beta)

Državni tabor hrvatskoga jezika i kulture u Vlašićima

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, od 17. do 26. lipnja u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata u Mađarskoj, odnosno Pansionu «Zavičaj» u Vlašićima na otoku Pagu, ustrojava se Državni tabor hrvatskoga jezika i kulture. Za razliku od prošlih godina kada su se organizirala po dva tabora na trajanju od tjedan dana sa po sto sudionika, ove se godine priređuje samo jedan, ali desetodnevni. Kako nas je obavijestila referentica Ureda HDS-a i koordinatorica Eva Molnar Mujić, u taboru će sudjelovati 150 učenika i nastavnika koji su se prijavili iz svih regija Hrvata u Mađarskoj – Budimpešte, Bačina, Baje, Gare, Dušnoka, Santova, Koljnofa, Hrvatskoga Židana, Kerestura, Šeljina, Pečuha, Salante, Lukovišća i Martinaca. Polazak triju autobusa je u petak, 17. lipnja, a povratak u nedjelju, 26. lipnja. Kao udio u troškovima tabora (smještaja i hrane) doprinos po učeniku bio je 20 000 Ft, a dodatno plaća se 150 kuna po učeniku za izlete. Tijekom desetodnevnog boravka učenici će sudjelovati na prijepodnevnim jezičnim i kulturnim zanimanjima, popodnevnim aktivnostima, te na kupanju, ali će im svakodnevno biti ponuđeni i razni zabavni, športski te kulturni sadržaji. Kako je najavljeno, boravak u Vlašićima bit će obogaćen s nekoliko izleta, i to radi upoznavanja povijesnih i kulturnih znamenitosti te prirodnih ljepota otoka Paga i šire okolice. Voditeljica je tabora Angela Šokac Marković. Tabor se priređuje poradi proširivanja znanja hrvatskoga jezika i poznavanja hrvatske kulture, ali i radi odmora, druženja te uživanja u ljepotama hrvatskoga Jadrana.

S. B.

Natječaj za popunu radnoga mjesta ravnatelja Znanstvenoga zavoda Hrvata u Mađarskoj

Hrvatska državna samouprava raspisuje natječaj za popunu radnoga mjesta ravnatelja Znanstvenoga zavoda Hrvata u Mađarskoj

Uvjeti:

- završeni fakultet u Mađarskoj ili Hrvatskoj
- znanstveni stupanj stečen u Mađarskoj ili Hrvatskoj
- dobro poznavanje hrvatskoga i mađarskoga jezika
- informatičko obrazovanje na razini korisnika
- višegodišnje iskustvo u znanstveno-istraživačkim i organizacijskim poslovima
- mađarsko državljanstvo.

Osim općih uvjeta za zasnivanje radnoga odnosa kandidati uz prijavu prilažu:

- životopis (opći podaci, podaci o školovanju, dosadašnja zaposlenja, sažet opis znanstvenoga i stručnoga rada)
- potvrđnicu o stečenome znanstvenom stupnju
- popis znanstvenih i stručnih radova
- potvrdu o nekažnjavanju.

Prednost ima kandidat koji poznaje jedan svjetski jezik.

Ravnatelj Znanstvenog zavoda Hrvata u Mađarskoj, na rok od pet godina, imenuje Skupština Hrvatske državne samouprave.

Plaća: po dogovoru.

Rok za podnošenje prijave: 30 dana od objave natječaja.

Prijave s dokumentacijom podnose se na adresu:

Hrvatska državna samouprava
Országos Horvát Önkormányzat
1089 Budapest
Bíró Lajos u. 24
Tel./fax 303 – 6093

E-mail: hrsamouprava(at)chello.hu
Zakašnjele prijave te prijave bez dokaza o traženim uvjetima neće se razmatrati.
O rezultatima izbora kandidati će biti obaviješteni u zakonskome roku.

BUDIMPEŠTA – U nedjelju, 19. lipnja, bit će misa na hrvatskom jeziku u crkvi Sv. Mihovila (1051 Budapest, Váci u. 47/B), posljednja prije ljeta. Misa počinje u 17 sati, a služit će je otac Vencel.

POGAN – Kako veli načelnica Aga Dragovac, u iznosu od 42 milijuna forinti putem natječaja dobivena je potpora za osuvremenjivanje sustava grijanja mjesne škole, izolaciju i promjenu prozora i vrata, te za izgradnju kružnoga toka kako bi se usporio promet u selu.

MARTINCI – U tamošnjoj dvojezičnoj osnovnoj školi nastava je završila 15. lipnja, kaže nam ravnateljica škole Ruža Hideg. Opraštanje osmoga razreda je 18. lipnja, s početkom 10 sati. Ove se godine od martinačke osnovne škole oprašta 14 učenika osmoga razreda.

BUDIMPEŠTA – U povodu Dana državnosti i Dana oružanih snaga Republike Hrvatske, u ime Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti, veleposlanik Ivan Bandić i vojni ataše, pukovnik Darko Kereša s gospodom Ankom Kereša priređuju prijam 23. lipnja, s početkom u 18 sati u Institutu i muzeju vojne povijesti (1014 Budapest, Kapisztrán tér 2–4).

PEČUH – Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu i gospođa Ljiljana Pan cirov 21. lipnja u 17. sati priređuju svečanu proslavu u prigodi Dana državnosti Republike Hrvatske, u Svečanoj dvorani Županijske skupštine u Pečuhu (Papnövelde u. 5).

PLAJGOR – Mjesna i Hrvatska manjinska samouprava Plajgora srdačno Vas čeka na Dan sela i kulturni festival 19. junija, u nedilju. U 10.15 prošecija vjernikov piše ide na brig „Glavicu“, kađe se u 11 uri začme tamburaška maša za obitelji, pred kapelom Bellovich. Ako bude godinasto vrijeme, maša će se održati u mjesnoj crkvi Sv. Martina. U 12.45 slijedi polaganje vijenca kod spomen-ploče Mate Meršića-Miloradića i potom su svi diozimatelji pozvani na objed i druženje u šator. U 14.30 uri u kulturnom programu nastupaju pjevački zbor Sv. Cecilija iz Sambotela, jačkarni zbor Peruška Marija i HKD Čakavci iz Hrvatskoga Židana. Za one ki još nisu vidili DVD s koncertom Miroslava Škora, ovo će biti prava prilika od 16 uri. Početo od 17 uri zabavnu mužiku svira András Tamás.

TAR, PEČUH – Osnivači Zaklade Zlatko i Vesna Prica (Jasmina JugoPrica, Pečuh i Samobor), Pečuška galerija i Vizualna umjetnička radionica te Općina Tar-Vabriga 26. lipnja priređuju svečanost u povodu 95. obljetnice rođenja slikara Zlatka Price. Svečanost će se održati u Ateljeu spomen-kući Zlatka Price u Taru. Tom će prigodom biti otvorena izložba „Homage a Zlatko Prica“, Radovi likovne kolonije u Taru. Prigodne riječi uputit će: Anton Stojnić, predsjednik Općine – skoga vijeća Tar-Vabriga, Hrvoje Frankić, zamjenik načelnika grada Samobora, a izložbu će otvoriti dr. Péter Hoppál, predsjednik Odbora za kulturu grada Pečuha.

Mlinaračka škola zatvara svoja vrata „zanaveke“

Od društvenih promjena prošla je samo 21 godina, a u tom razdoblju u pomurskim hrvatskim naseljima zatvoreno je pet narodnosnih odgojno-obrazovnih ustanova: dječji vrtić u Petribi i u Pustari, osnovna škola u Pustari i Fičehazu, a na kraju ove školske godine stigao je red i na mlinaračku osnovnu školu. Nakon 131 godine djelovanja mlinaračka osnovna škola zatvorit će svoja vrata, naime mjesna samouprava donijela je odluku o njezinu ukinuću, dijelom zbog financijskih poteškoća, dijelom zbog drastičnog opadanja broja djece. Mlinaračku područnu osnovnu školu, koja pripada serdahelskoj okružnoj školi, ove je školske godine pohađalo 16 učenika, a njih su podučavale tri učiteljice, Hrvatice: Kristina Geröly, voditeljica ustanove, Katica Salai i Biserka Kiš.

Mlinarački načelnik
Stjepan Vuk

Iako je mađarska vlada odvojila od svog proračuna 300 milijuna forinti za ponovno otvaranje škola i planira preustrojstvo odgoja i obrazovanja tako da rastereti samouprave s troškovima plaća nastavnika, ipak potkraj školske godine pojavljuju se vijesti o zatvaranjima škola. Uzrok je tomu često loš financijski položaj samouprave, tj. održavatelja, i opadanje broja djece. U Pomurju u dva hrvatska naselja postavljeno je pitanje, hoće li samouprava dalje financirati svoju ustanovu. Sumartonska mjesna samouprava stavila je na dnevni red održavanje škole, naime mjesnu osnovnu školu, razrednu nastavu pohađa 19 učenika, i mlinaračka samouprava čiju ustanovu pohađa 16 učenika. Dok se sumartonska samouprava odlučila za zadržavanje škole, mlinaračka je samouprava donijela odluku o njezinu zatvaranju. Zbog čega je tako odlučila, kazao nam je načelnik sela Mlinaraca Stjepan Vuk:

– Dva su uzroka zbog čega je samouprava donijela takvu odluku. Inače već je godinama na rasporedu osnovna škola, naime zbog malog broja djece sve teže i teže je održavati. Probali smo razne načine koje nam nude zakoni, ali sada od jeseni odista bi bio mali broj djece. Sada ima 16 učenika, od njih četvrti razred završava šest učenika, samo bi se jedan učenik upisao u prvi razred. Tako bi

od jeseni bilo svega 11 učenika. Iduće bi godine taj broj malo porastao, no pitali smo roditelje u vrtiću, kamo bi upisali svoju djecu za dvije godine, a od njih su troje odgovorili da u neku drugu školu, i tako je došlo do te odluke. Od jeseni od 11 učenika petero bi školu pohađalo iz Pustare, a trebam reći da za te učenike pustarska samouprava ništa ne plaća. Dakle one troškove koji nedostaju od državne potpore sve mora snositi mlinaračka samouprava. Samouprava godišnje domalo 12 milijuna forinti treba dodati za funkcioniranje ustanove, a to je ipak velika svota za selo koje ima proračun od 73 milijuna forinti. U više razrede djeca idu u serdahelsku ustanovu, samouprava i tamo treba plaćati – kazao je načelnik.

Naravno, nije lako donijeti takvu odluku pogotovo gdje ustanova postoji više od sto godina. Samouprava je ponudila rješenje da škola nadalje radi s jedan i pol pedagoga, a to bi značilo da sve razrede treba spojiti u jednu skupinu, pedagozi nisu se složili s time smatrajući da bi to smanjilo kvalitetu odgoja.

Učinjena su usuglašavanja s roditeljima, sazvan je izvanredni roditeljski sastanak. Roditeljsko vijeće savjetovalo je da se učenici vrata u manju zgradu, u kojoj su troškovi bili mnogo manji kada je tamo bila škola (sada je to ured samouprave). Preustrojstvo škole uzrokuje deficit mjesne samouprave i predlagalo je da, slično drugim naseljima u lošem gospodarskom stanju, utemelje Zakladu za školu u koju bi svoje honorare trebali darovati prvo vijećnici samouprave, a načelnik

Učiteljice, slijeva Katica Salai, Biserka Kiš i Kristina Geröly

umjesto profesionalca obnašati dužnosti honorarno, na tome bi selo uštedjelo podosta troškova. Roditelji su bili jako zadovoljni djelovanjem škole, smatraju da su nastavnici vrlo mnogo radili za selo i izvan školskih zidova, organizirali kulturu u selu, vrlo mnogo bavili se svakim polaznikom škole. Smatraju da zatvaranjem ustanove i to bi nestalo u selu.

Voditeljica područne ustanove Kristina Geróly, koja je ujedno i predsjednica Hrvatske manjinske samouprave, već lani u studenome obratila se načelniku zbog malog broja djece, te kako samouprava zamišlja rješavanje tog problema. O zatvaranju škole se šutjelo sve dok nije trebalo prihvatiti proračun sela, a u tom proračunu škola već nije ni bila uvrštena. Kao voditeljica ustanove osjećala se odgovornom za ustanovu i za njezine djelatnike, ona je također ponudila prijedloge za dalje djelovanje, naime za dvije godine bi porastao broj djece u školi, a da se ne govori o tome da je ustanova imala niz aktivnosti u organiziranju kulturnog života. Kao predsjednica manjinske samouprave zabrinuta je za gajenje hrvatskoga jezika i kulture u naselju, za okupljanje hrvatske zajednice mjesta.

– *Mi smo predložili da se pričekava sa školom još godinu dana, jer Vlada sada reorganizira odgoj i obrazovanje, ali samouprava se pozivala na velike deficite u proračunu. Predložila sam da ostanemo s 2,5 čovjeka, tako da bi jedna osoba unutar mikroregije mogla dobiti negdje još pola statusa i tako bi mogli dalje djelovati u dvjema skupinama, a u idućim godinama malo bi se povećao broj djece. Meni bi bilo važno da nadalje nastavim posao manjinske samouprave, škola je dala golemu pomoć djelovanju manjinske samouprave i u pisanju natječaja i u davanju tehničkih uvjeta, mogli smo surađivati, a nakon toga neće se to moći tako ostvariti i kolege su mnogo pomogli u aktivnostima. Upravo zbog tih razloga hrvatska manjinska samouprava ne slaže se zatvaranjem škole –* kazala je gđa Geróly.

Zahvaljujući učiteljicama, koje su djeci predale ljubav prema hrvatskome jeziku, prema hrvatskoj kulturi osim jednog učenika, prema anketama roditelja, svatko će se upisati u hrvatsku školu u Serdahel. Unatoč tomu mlinaračka samouprava razmišlja o prekidu ugovora sa serdahelskom samoupravom glede školovanja djece smatrajući da je visoka svota

što treba dodati uz kvotu, te da serdahelska samouprava ima dodatak i na to da djeca putuju u njihovu školu, ne govoreći o tome da serdahelska samouprava nikoga i ne zapošljava iz Mlinaraca.

Načelnik Stjepan Vuk na pitanje hoće li samouprava zaposliti nekoga da organizira kulturni i društveni život sela, odgovorio je da je upravo u tijeku izgradnja tzv. Integrirane kuće zajednice za usluge IKSZT u kojoj će biti i dva statusa s visokom spremom.

Kratka povijest mlinaračke škole

Osnovna škola u Mlinarcima utemeljena je 1880. g. kada je nastava osigurana u jednoj seoskoj kući, do 1974. g. djelovala je kao samostalna škola, a te godine državnom odlukom utemeljena su okružna središta i mlinaračka je škola postala područnom ustanovom okružne osnovne škole u Serdahelu. Učenici viših razreda pohađali su okružnu ustanovu, a u Mlinarcima je organizirana razredna nastava. Nakon društvenih promjena 1991. g. ustanova se opet osamostalila, organizirana je nastava u osam razreda, osim toga uvedeno je i strukovno obrazovanje, podučavane su struke kao što je stolar, vrtlar, kuhar, krojač, konobar i druge, a u njoj su podučavali i hrvatski stručni jezik uz pojedine struke, za nekoliko godina je organizirano srednjoškolsko obrazovanje, učenici su mogli čak i maturirati u toj ustanovi, organizirana je bila i večernja škola. Strukovnu su školu pohađali učenici iz cijelog područja, nakon postupnog opadanja organizacije struka 2007. g. okončano je strukovno obrazovanje, pa je ustanova ponovno postala područnom školom serdahelske okružne škole.

Na posljednji Dan pedagoga u toj ustanovi učenici škole s vjeroučiteljicom Agnezom Prosenjak i sa članovima ženskoga pjevačkog zbora pripremili su se s prekrasnim programom, s pjesmom „Učitelju, hvala ti” i s pjesmom „Hvala”, sakupili su uspomene iz školskih klupa, fotografije sa zajedno provedenih dana i zahvalili strukom ruže. Učiteljice Geróly, Salai i Kiš rekoše da zbog tih trenutaka sve se isplatilo i bilo gdje će se zaposliti u budućnosti, u srcu će ostati uvijek učiteljice mlinaračke djece.

Beta

MARTINCI – U organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave, i ove se godine, 25. lipnja, priređuje tradicionalna ivanjanska priredba koja počinje u 17 sati misom na hrvatskom jeziku u mjesnoj crkvi, koju će služiti martinački župnik Augustin Darnai, a nastavlja se povorkom kroza selo. Paljenjem baklja u predvečerje, kreće se na Mrtvicu gdje se pali velika lomača, pleše se i pjeva. U veselju sudjeluju članovi KUD-a Martinci, Ženski pjevački zbor „Korjeni“, članovi KUD-a Drava iz Lukovišća, gosti iz Suhopolja i Sopja. Na večer slijedi bal uza svirku Orkestra Podravka.

BUDIMPEŠTA – Velikanu hrvatske književnosti Miroslavu Krleži od 17. lipnja bit će postavljen kip u Budimpešti, što je dar Grada Zagreba i rad akademске kiparice Marije Ujević-Galetović. Na otvorenju 17. lipnja, u 11 sati na Trgu Ludovika ispred Prirodoslovnog muzeja, uz potpredsjednika mađarske vlade i ministra javne uprave i pravosuđa Tibora Navracsicsa, budimpeštanskoga gradonačelnika Istvána Tarlósa i hrvatskog veleposlanika Ivana Bandića, govorit će i zagrebački gradonačelnik Milan Bandić. „Hrvatski klasik koji je znao mađarski”, pisat će ispod novopostavljenog spomenika. O Miroslavu Krleži govorit će i prof. dr. István Lőkös, a bit će izveden i odlomak iz predstave pečuskoga Hrvatskog kazališta Miroslav Krleža: „Šetnja grobnicom mrtvoga djetinjstva”, u izvedbi Stipana Đurića i Zsolta Lipicsa.

JUD – U tamošnjemu marijanskom svetištu 19. lipnja je hrvatsko hodočašće. Misu će pjevati članovi KUD-a Ladislava Matuška iz Kukinja, a na orguljama će svirati mladi orguljaš Gabor Bedić. Na Sveto Trojstvo u Jud/Đud tradicionalno hodočaste Hrvati iz okolice Pečuha, a na Duhove su Judskoj Gospi hodočastili, primjereno stoljetnoj tradiciji, podravski Hrvati.

GORNJI ČETAR, SISAK – Na poziv Folklorloga ansambla „Ivan Goran Kovačić” je pozvano HKD „Četarci” isto tako kot i predlani na „Lipanjске susrete”, kom prilikom je potpisana i povelja suradnje i prijateljstva med spomenuti društvi. Ivica Posavec, predsjednik FA „Ivan Goran Kovačić” i njegovi tančoši i ljetos bogatim programom čekaju Gradišćance 18. i 19. junija. Prvi dan je u citadeli folklorno spravišće, ovput će na sisačkoj pozornici HKD Četarci predstaviti koreografije Štefana Kolosara, jednu iz doma „Četarski fašnjak”, a drugu s plesu iz kraja domaćinov, pod naslovom „Posavina”. Isti dan čeka Četarce i gostodavatelje druženje i bal s bendom „Sad ali nikad”. U nedilju u programu stoji kupanje u Topuski toplica, otpodne u 17 uri povorka folklorošev i nastup.

Učenici s učiteljicama i djelatnicima

Sabrana djela Stjepana Adžića

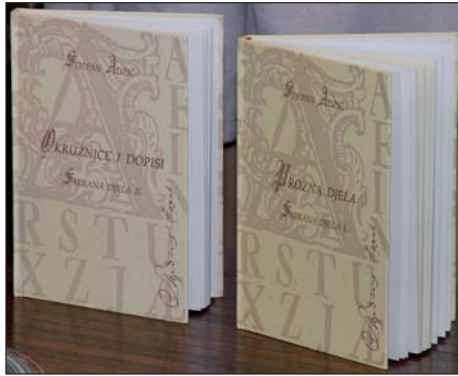
Generalni konzulat Republike Hrvatske u Pečuhu i Hrvatsko kazalište 2. lipnja 2011. u Galeriji Hrvatskog kazališta organizirali su predstavljanje Sabranih djela Stjepana Adžića (1730–1789), pisca latinista, pečuškoga kanonika i rektora tamošnjega biskupskog sjemeništa. Predstavljanju su sudjelovali: Anica Bilić, urednica i priređivačica, Luka Marijanović, pisac pogovora, te u ime izdavača Duhovnog hrašća iz Drenovaca Andrija Matić. Goste je u ime domaćina pozdravio ravnatelj Hrvatskoga kazališta Slaven Vidaković.

Stjepan Adžić osnovnu je školu pohađao u Vukovaru i Iloku, gimnaziju u Segedinu, studirao filozofiju u Budimu, teologiju u Zagrebu te Pečuhu i Trnavi, gdje je postao doktorom teologije. Za dijecezanskoga svećenika zaređen je 1758. te je obnašao brojne dužnosti u Pečuškoj biskupiji. Najprije je bio kapelan u Sakči (Szakcs) i Vinkovcima te u uredu biskupa Jurja Klime u Pečuhu do 1761. kada je imenovan začasnim kanonikom i vanjskim vikarom pečuškoga biskupa za Slavoniju te župnikom u Nijemcima, a 1763. premješten je u Tovarničku župu. God. 1776. postao je kanonikom teologom i rektorom biskupskoga sjemeništa u Pečuhu, gdje je predavao biblijske predmete, brinuo se o odgoju i obrazovanju mladih naraštaja. Kanonik je pečuške katedrale, protonotar Svete Stolice i posljednji vanjski vikar pečuškoga biskupa u slavonsko-srijemskom dijelu Pečuške biskupije, koji je pripao Bosanskoj ili Đakovačkoj biskupiji nakon razdvajanja župa 1780. Umro je na Svetoga Stjepana, 26. prosinca 1789. u Pečuhu.

Objavio je dvadesetak djela, uglavnom prigodnih na latinskom jeziku te Abekaviczu illyricsku na hrvatskom jeziku.

Ovaj kulturni, nakladnički i znanstveno-istraživački projekt ima za cilj proučavanje i prevrednovanje života i djela Stjepana Adžića, istaknutoga pisca, crkvenoga i kulturnog djelatnika s prostora nekadašnje Pečuške biskupije.

Posrijedi je projekt Centra za znanstveni rad Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti Vinkovci što ga vode dr. Anica Bilić i Andrija Matić. Kako kaže dr. Bilić, pred organizatorima je još niz zadataka, a posebice još niz neistraženih arhivskih spisa u potrazi za dalj-

njim djelima Stjepana Adžića. U Pečuh su donesene tri knjige nakladnika Duhovno hrašće iz Drenovaca. Naime u izdanju Sabrana djela do sada su objavljene tri knjige djela Stjepana Adžića: Prozna djela, Okružnice i dopisi, te Prigodnice. U knjigama su doneseni faksimili izvornih spisa i njihov prijevod s latinskog na hrvatski, odnosno s mađarskog na hrvatski.

Kazano je kako će uskoro biti održan i znanstveni skup Život i djelo Stjepana Adžića te će konačni rezultati projekta biti priopćeni u zborniku radova znanstvenoga skupa, a bit će upriličena i prigodna izložba te postavljanje spomen-ploče kao i dodjeljivanje imena ulici ili ustanovi i udruzi iz područja kulture i(li) prosvjete. Sve u svemu, hrvatskoj kulturnoj javnosti otkriva se jedno novo ime, dosad nepoznato, zaboravljeno, a važno za hrvatsku kulturu, crkvenu i svjetovnu povijest te književnost, koje predstavlja učenu Slavoniju XVIII. stoljeća sa Srijemom i Pečušku biskupiju. S druge strane pred istraživačima života i djela Stjepana Adžića još je mnogo zadataka.

Branka Pavić Blažetin

ŠOPRON – Hrvatska manjinska samouprava dotičnoga grada, Šopronsko hrvatsko društvo i Društvo Hrvati s predsjednikom dr. Franjom Pajrićem, Vas srdačno pozivaju na IX. Šopronske hrvatske dane, od 24. do 26. junija, jur tradicionalno zadnji vikend ovoga miseca. U petak, početo od 18 uri u Svečanoj dvorani Županijskoga stana (Glavni trg 5.) predstaviti će se znanstveno-istraživačka zbirka Regionalne studije III. Od 20 uri u Central Park Caffeu (Deákov trg) nastupa ženski tamburaški sastav „Lipovice“ iz Koljnofa. U subotu prvi dio, u nedilju drugi dio čeka zainteresirane goste okrugloga stola i konferencije u Svečanoj dvorani Županijskoga doma s temom „Uloga i cilji Hrvatsko-nimškoga regionalnoga kulturnoga centra u Šopronu“. Od 16 do 17 uri na Glavnom trgu i Deákovom trgu nastupat će KUD Zvir iz Jelenja (Hrvatska). Na nediljnoj svetoj maši na hrvatskom jeziku, u crkvi Sv. Mihovila, takaj sudjeluju hrvatski gosti, a crkveni obred služi dr. Anton Kolić. Na Deákovom trgu i u nedilju neće mirovati tambura, u kulturnom programu početo od 18 uri nastupaju školari OŠ „Mihovil Naković“ iz Koljnofa, Tamburaški sastav „Starci“ iz Šoprona, Koljnofski tamburaši, TS Lipovice i Štrabanci, KUD Zvir Jelenje i Koljnofsko kolo. Trodnevnu veliku manifestaciju Hrvatov podupiru Hrvatska samouprava Jursko-mošonsko-šopronske županije, Fond Wekerle i Veleposlanstvo Republike Hrvatske u Ugarskoj.

PEČUH – Izložba „Osijek–Pečuh/ Eszék–Pécs”

U pečuškoj Galeriji Nádor 20. svibnja otvorena je izložba „Osijek–Pečuh/Eszék–Pécs”, ostvarena u suradnji s HDLU Osijek, a radi razvijanja dijaloga na polju modernih vizualnih umjetnosti, kojom su predstavljani V. Frelih, M. Čaušić, D. Sušac, T. Matijević, G. Kujundžić, H. Duvnjak, Ž. Fuderer Levak, H. Jančić, D. Budimir, J. Kaniža, A. Petrović, I. Matijević Cakić, J. Kovačević, A. Zrno, M. Matoković, L. Ključarić, M. Blažek i V. Grubačević. Izložbu su otvorili generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Ljiljana Pancirov i lektorica Umjetničke akademije u Osijeku Karmela Puljiz, koja je ujedno i odabrala izložena djela. U pripremi i organizaciji izložbe sudjelovao je i Vladimir Frelih, docent Umjetničke akademije u Osijeku.

PINKOVAC – Tamburaški orkestar i zbor Pinkovac srdačno Vas poziva na ljetni koncert 25. junija, u subotu od 20 uri u farsku crkvu.

Trenutak za pjesmu Damir Šodan Licentia Croatica

Hrvat je – čini se – dužan pisati misliti osjećati nešto tužno.
gablati fileke sa špekrom nad kockastim stolnjakom u iličkom spleenu?
dok uzduh polako ali sigurno omašuju fluidne strijele
dužan je rabiti riječi poput
prosjelina-plojka-slučimice-čestar-hvat
i svako toliko pomisliti
na neupotrebljiv probirštift
te kako se po tuđinskim predsobljima ustrajno preznojavalo naše plemstvo...
da bi zatim otopio
utopio popio zapio pola pneume
u kutjevačkoj graševini
i sjetivši se Bibe-Cice-Goge
i Jelene Bilbije
(iz Slamnigove pjesme?)
odlučio da nakon sto godina
kupi ciklame na Dolcu,
okupa se u zdencu ili općenito
učini nešto šašavo
kao ona učiteljica onda iz Duge Rese
kad se jednog jutra probudila
vedra i čila
i nije mogla vjerovati...
kao da je izašla
iz višestoljetne depre.

Otvorenje izložbe „Hommage á Zlatko Prica“ u Budimpešti

Poslije uspješne postavbe u Pečuškoj maloj galeriji, u suorganizaciji Zaklade Zlatko i Vesna Prica, Pečuške galerije i vizualne radionice, Hrvatske državne samouprave i Croatica d. o. o.-a, u subotu, 28. svibnja, u Croaticinoj galeriji otvorena je za javnost izložba „Hommage Á Zlatko Prica“, radovi Likovne kolonije u Taru.

Izaslanstvo grada Samobora, na čelu s dogradonačelnikom Hrvojem Frankićem

Posjetitelje su pozdravili predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp, dogradonačelnik grada Samobora Hrvoje Frankić, a izložbu je otvorio umirovljeni dogradonačelnik grada Pečuha dr. Jenő Újvári. G. Hepp je naglasio kako je HDS-ova nakana da se izložba predstavi u što širem krugu Hrvata u Mađarskoj i da bude postavljena u ustanovama narečenog tijela, primjerice u prisičkome muzeju. Dogradonačelnik Frankić istaknuo je kako je ponosan što je grad Samobor dio priče Zaklade Zlatko i Vesna Prica, koja je poveznica na kulturnoj razini države Hrvatske i Mađarske, dio onoga što probija sve državne granice. G. Újvári u kratkim crtama predstavio je životni put umjetnika Zlatka Price, slikara čija se 95. obljetnica rođenja slavi ove godine. Posebice je naglasio istaknutu ulogu i zalaganje upravitelja Zaklade Ante Sorića u stalnoj suradnji s gradom Pečuhom. Na izložbi, zbog prostornih mogućnosti, po izboru ravnatelja Pečuške galerije i vizualne radionice Árpáda Gamusa, postavljeno je tridesetak likovnih ostvaraja, dvadeset i sedam hrvatskih i mađarskih autora. Radovi su nastali od 2003. do 2010. godine. Pricina tarska kuća otvorila je svoja vrata likovnim umjetnicima, pa su oni kistom, bojom progovorili o inspiracijama, porukama, mislima, odali počast duhu i stvaralaštvu hrvatskome slikaru i likovnom pedagogu Zlatku Prici (Pečuh, 1916–Rijeka 2003).

Na otvorenju su pribivali prvi tajnik Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budim-

pešti Silvija Malnar, treći tajnik Neda Milišić, izaslanstvo grada Samobora, predstavnici Zaklade Zlatko i Vesna Prica, zastupnici Skupštine, ravnatelj ZZHM-a Stjepan Blažetin, glavna i odgovorna urednica Hrvatskoga glasnika Branka Pavić Blažetin i ravnatelj Kulturno-prosvjetnog centra i odmarališta Hrvata iz Mađarske u Vlašićima Tibor Radić.

Izložba je otvorena za posjetitelje do 19. lipnja, radnim danom od 10 do 15 sati.

K. G.

Iz povijesti Hrvatskoga glasnika

Odbor za proslavu stote obljetnice postojanja škole u Mlinarcima

Osnovna škola u Mlinarcima ove godine slavi stotu obljetnicu svoga postojanja. U želji da se godišnjica obilježi na što svečaniji način, 17. svibnja 1996. g. utemeljen je odbor za proslavu obljetnice. Ravnateljica škole Etelka Horvat Doboš sakupila je niz podataka u svezi s centenarijem: imena i adrese bivših učenika, nastavnika koji su slijedom životnih okolnosti sada već rašireni gotovo po cijeloj Mađarskoj, a neki i u inozemstvu, tabele, albume, svjedodžbe, slike iz života škole. Četrdesetak njih su zamoljeni za sudjelovanje u organiziranju programa proslave. Tako je izabran predsjednik odbora, bivši ravnatelj škole Jožef Horvath, danas umirovljenik (bio je ravnatelj od 1950. do 1954.) i tajnik, bivši učitelj škole Jože Vlašić koji je u školi djelovao 21 godinu. (...) Nakon toga se raspravljalo o programima obljetnice i dana naselja koji će biti održani 6. i 7. srpnja 1996. godine. Na programu će biti susret svih dotadašnjih učenika škole. Upravo zbog toga se pozivaju bivši učenici osnovne škole u Mlinarcima da se javljaju samoupravi glede lakše organizacije susreta. (...) Tom prigodom osnovna škola namjerava osnovati i naslov „Najbolji učenik i športáš godine Mlinaraca“. U planovima je iz – davanje monografije o naselju.

(Hrvatski glasnik, 1996/22)

Kemljanska delegacija na Undi s domaćini

Iz zajedničke prošlosti u zajedničku budućnost – SETA 2011

U zajedničkoj organizaciji serdahelskoga Kulturnog i športskog društva i Hrvatske manjinske samouprave „Stipan Blaže tin“, u Serdahelu se organizira međunarodni tabor i izobrazba za hrvatsku mladež pod naslovom „Iz zajedničke prošlosti u zajedničku budućnost“. Tabor se održava od 20. do 26. lipnja s niz sadržaja iz zajedničke prošlosti Mađarske i Hrvatske, odnosno s tematikama priključenja Hrvatske Europskoj Uniji. Tjedan dana 25 sudionika pomurske regije (među njima pet iz Međimurja) moći će slušati predavanja o zajedničkoj prošlosti Po murja i Međimurja, ispiranju zlata, Ma njin skom zakonu, mogućnostima europskih natje čaja, prirodnim zalihama tog područja. Jedan od važnih zadataka bit će sakupljanje duhovnoga blaga. Mladi će s pomoćnicima sakupljati od starijih ljudi anegdote, narodno blago, životne priče, uspomene iz starih vremena. Tijekom tjedna bit će za njih organizirana prevoditeljska radionica, kviz o Europ skoj Uniji, izleti po regiji, odnosno izlet u Međimurje s postajama Sveti Martin na Muri–Čakovec–Donja Dubrava, te u Budim peštu u Parlament i Izdavačku kuću Croatica. U okviru tabora pomoću KUD-a Tanac upoznat će se s folklornom baštinom Hrvata u Mađar skoj. Tabor sufinancira Ministarstvo vanjskih poslova Republike Mađarske.

DRUGA MEĐUNARODNA LJETNA ŠKOLA HRVATSKE KULTURE I HRVATSKOGA JEZIKA

Skradin (od 11. do 23. srpnja 2011), u organizaciji Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, kako izjavljuje pročelnica Odjela za kroatologiju i voditeljica Druge ljetne škole dr. sc. Sanja Vulić. Namjena: Druga ljetna škola hrvatske kulture i hrvatskoga jezika namijenjena je ponajprije studentima hrvatskoga jezika s inozemnih sveučilišta. Organizira se kao rezultat intenzivnoga kontakta s kroatističkim i slavističkim odsjecima na različitim europskim sveučilištima. Glavna je tema škole Hrvatska kultura kao dio srednjoeuropske i mediteranske kulture. U skladu s interesima studenata kroatistike iz inozemstva odlučeno da se u okviru Ljetne škole organizira tečaj hrvatskoga jezika. Svakoga će dana

biti dva sata predavanja (s popratnom raspravom) te radionica hrvatskoga jezika u trajanju od dva nastavna sata. U večernjim satima bit će organiziran kulturni program za polaznike Ljetne škole (projekcije filmova, recitali, predstavljanja knjiga, praćenje kulturnoga programa Skradinskoga ljeta). Također će biti organiziran izlet u Nacionalni park Krka te na otočić Visovac. Cijena je Škole 2.500 kn (uključuje nastavni program + puni pansion: smještaj, doručak, ručak i večera). Prijava je poželjna što prije, zbog ograničenih smještajnih kapaciteta kojima raspoložemo.

Bizonjska čuvarnica u obnovi

Načelnik Bizonje, Robert Kammerhofer sa svojom samoupravom je najprije investirao u obnovu škole, a pred kratkim i u renoviranje čuvarnice

Negdašnja zgrada čuvarnice je sazidana pred četrdesetimi ljeti

Načelnik u drugom ciklusu u sjevernogradišćanskom naselju Bizonji, Robert Kammerhofer većputi je naglasio, koliko je njemu osobno, a i njegovoj samoupravi važno da Dvojezična škola i čuvarnica imaju svoju uređenu zgradu. Škola je jur u minuli ljeti obnovljena, a nova investicija Seoske samouprave je jur lani započeta s obnovom mjesne čuvarnice, ka je sazidana pred četrdesetimi ljeti. – U prvom dijelu smo krov dolizneli, ostale su samo stare stijene na fundamentu, ali onda smo nek vidili na kakov čemerni način su te zidjene. Od velikih do malih cigal takove školje su stale da prez krova zid se je samo od sebe srušio na dvoru. Tu stranu, tu polovicu od stijene smo morali ponovo uzidati, a kad su krov dolizneli, te stare cigle su se zbog godine tako smočile da u zimi nismo mogli nutri ni farbati. Sad smo morali do protulića čekati da vjetar razlufta sve ter isuši stijene. Ako ovakovi maleri ne bi bili, onda bi u zimi bila jur gotova čuvarnica – objašnjava seoski liktar ki se zato ufa da sve dozvole će uspiti dobiti do 1. septembra, kada namjeravaju pred mališani otvoriti vrata temeljno obnovljene čuvarnice. Kako je seoski peljač dalje rekao, obnova je bila i zato neophodna, pokidob su inženjeri jur prlje ustanovili da je zgrada za život pogibelna, krov se more u

svakom trenutku srušiti. Tako u prostorija ni dica, niti odgojiteljice nisu jur bile u sigurnosti, a više od petnaest ljet na zgradi nije ništa taknuto. Obnovljenoj zgradi je ove dane bila tehnička predaja, a cijela investicija renoviranja, zidanja, novooblikovanja parkirališća i parka za dječje igranje stat će kih 55–60 milijun forintov. – To su naši pinezi od Seoske samouprave, uspjeli smo tako gospodariti i u minuli ljeti da smo si mogli zašparati za ovu važnu obnovu. Dosidob smo puno djelali i na školi, još i tamo moramo stare obloke zamijeniti, zvana izolaciju napraviti da sve bude gotovo. Mislim da sad trideset ljet ćemo moći mirovati jer će škola i čuvarnica biti va uredbi. Današnji svit treba investirati u obrazovno-odgojne ustanove jer ja svenek kažem, dica su naša budućnost – govorio je s ponosom u glasu Robert Kammerhofer. Zasad su predškolska dica privremeno smješćena u kulturnom domu i u jednom negdašnjem službenom stanu. Silom prilik tijesno, ali svi znaju, kako će vrijeda doiti vrime kad budu zagledali novi dičji dom. Za tri misece će 42 dice jur med idealnimi uvjeti pohađjati novu čuvarnicu, čija vanjska obnova i izolacija zavolj sve boljega isušenja stijenov, predvidja se kasnije.

-Tiho-

Još traju djela na čuvarnici i u cijeloj okolici (Foto: Klaudija Šmatović)

Sjednica Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije

Izmijenjen proračun za 2011. godinu, dodijeljena sredstva za sufinanciranje tradicionalnih programa

U ponedjeljak, 6. lipnja, u prostorijama Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu održana je redovita sjednica Hrvatske samouprave Bačko-kiškunske županije na kojoj se raspravljalo o izmjeni proračuna za 2011. godinu, o raspodjeli sredstava za sufinanciranje mjesnih programa od šireg, regionalnog značenja, o najvažnijim zadaćama oko popisa pučanstva koji će biti ujesen ove godine, te o raznome, među ostalima i o prijedlozima za odličja Bačko-kiškunske županijske i Hrvatske državne samouprave. Uz članove županijskog vijeća, na sjednicu, već po običaju, pozvani su i zastupnici bačkih Hrvata u Skupštini Hrvatske državne samouprave. Njima su se priključili generalna konzulica Republike Hrvatske u Pečuhu Ljiljana Pancirov i treća konzulica Katja Bakija, koje su u društvu predsjednika Hrvatske manjinske samouprave posjetile dvorac, vodoprivrednu, lovačku i etnografsku zbirku na Karapandži, odnosno sjevero-istočni dio Nacionalnog parka Dunav-Drava. Kako nam uz ostalo reče predsjednik Joso Šibalin, nakon nekoliko ponovljenih molba, napokon su od Bačko-kiškunske županijske samouprave dobili potporu od pola milijuna forinti. Naime dosad je samouprava raspolagala samo državnim potporom u iznosu od 419.078 Ft, što

nije dovoljno ni za troškove održavanja. Sukladno planu programa za 2011. godinu, donijeli su odluke o podupiranju mjesnih priredaba od šireg, regionalnog značenja.

Tako su izdvojili sredstva za Međunarodni tamburaški festival i Spomen-dan Ivana Antunovića u Kalači, Županijski susret hrvatskih učenika u Bačinu, Hodočašće bačkih Hrvata u Medugorje i na Bunu, Vjerski susret i hodočašće bačkih Hrvata na santovačkoj Vodici, nadalje za troškove mikrobusa za Državno hrvatsko hodočašće u Drvljancima.

Premda neće biti prisiljeni ukinuti najvažnije, već tradicionalne priredbe, za ostale priredbe bit će im potrebna dodatna potpora za obavljene javne zadaće koju očekuju u kolovozu ove godine. Osim navedenoga, na sjednici se raspravljalo i o najvažnijim zadaćama u svezi s popisom pučanstva ujesen ove godine, te o prijedlozima za dodjelu odličja Bačko-kiškunske županije i Hrvatske državne samouprave.

Nakon sjednice sudionici i pozvani gosti obišli su prostorije novosagrađenoga hrvatskog vrtića i učeničkog doma, a druženje je zaključeno ručkom na mjesnom ribnjaku kod Mate Pekanova, koji je pripremio pravi bački fiš.

S. B.

Pomurski izvođači na središnjoj smotri Međimurske popevke

Nakon tri predsmotre u Murskom Središću, Donjem Kraljevcu, u našem Keresturu i dječje smotre u Svetom Martinu na Muri, 4. lipnja priređena je 27. smotra hrvatske pučke popijevke, Međimurska popevka 2011, na kojoj su sudjelovali zborovi iz Mlinaraca i Sumartona te solisti Margita Andrašek iz Kerestura, Aleks Kozma iz Sumartona i Oršolja Kuzma iz Budimpešte.

Na smotri, u organizaciji Kulturno-umjetničke udruge Seljačka sloga iz Nedelišća, izvedeno je 25 međimurskih popijevaka u pojedinačnom i skupnom nastupu. Cilj je priredbe zaštita međimurske popijevke kao nematerijalnog dobra pri UNESCO-u. Ove godine na smotru je prijavljeno ukupno čak 105 popijevaka od kojih su izabrani i izvođači iz Mađarske. Na središnjoj smotri pomursku su regiju zastupali KUD Sumarton s pjesmom „Vu verčaku ružice sem brala“, Keresturkinja Margita Andrašek s pjesmom „Devetsto petnaestom leti“, mlinarački Ženski pjevački zbor s pjesmom „Sončece čerleno“, Sumartonac Alex Kozma s pjesmom „Sumartonek“ i Oršolja Kuzma iz Budimpešte s pjesmom „F tica v logo zapopeva“. Ljudevit Boščak, predsjednik odbora za popijevke, izjavio je: Posebno se radujemo što je ove godine na smotri sudjelovalo pet izvođača pomurskih Hrvata, oni su se pokazali kao odlični pjevači, s odličnim izgovorom i arhaičnim međimurskim izričajem, kojega kod nas možda više nema, a oni ga čuvaju.

POZIV VODITELJIMA KAZALIŠNIH, DRAMSKIH I RECITATORSKIH SKUPINA, TE PROFESORIMA HRVATSKOGA JEZIKA

SEMINAR/STVARANJE KAZALIŠTA od 2. do 10. srpnja 2011. Rok prijave: 20. lipnja 2011. Organizator projekta: Hrvatska matica iseljenika Voditeljica projekta: Nina Kleflin, redateljica Organizatorica: Nives Antoljak, HMI Mjesto održavanja: Otok Galovac — Školjić, u blizini Zadra Vrijeme održavanja: 2–10. srpnja 2011.

O projektu: Hrvatska matica iseljenika i u 2011. godini održava seminar za voditelje školskih i inih kazališnih (dramskih i recitatorskih) skupina koje djeluju izvan Hrvatske, koji će se održati na Jadranskom moru u okolici Zadra na otočiću Galovcu. Seminar će trajati od 2. do 10. srpnja 2011. Polaznici, profesori i učitelji te kazalištarci drugih struka, upoznat će temelje dramske pedagogije te scenskoga pokreta i govora. Seminar je zamišljen kao radionica za poduku onih koji žele obogatiti svoje znanje o kazališnom iskazu ili jednostavno o javnom nastupu. Posebna će se pozornost usmjeriti ljubiteljima kazališne umjetnosti koji će tek pokrenuti kazališnu skupinu u mjesnim zajednicama. Stvaranje kazališta od osobite je koristi voditeljima iseljeničkih kazališnih skupina koje djeluju u dvojezičnom okruženju i multikulturnim sredinama. Obrađuju se pojedini elementi hrvatskoga kulturnog identiteta te, na temelju zadanoga teksta poučava se kultura izgovora hrvatskoga standardnog jezika i govora kojima se služe naše autohtone manjinske zajednice u europskim zemljama. Snaga toga Matičina projekta jest u kazalištu kao mediju, jer je ono sinteza mnogih umjetnosti i nudi različite oblike kulturnog djelovanja. Seminar će, kao i proteklih desetak godina, voditi redateljica iz Zagreba Nina Kleflin. Kao iskusni redatelj, koji iza sebe ima stotinjak režija, ali i kao prokušani pedagog i predavač (predavala je glumu i režiju i na sveučilištu Carnegie Mellon u SAD), ona će polaznike, predavanjima i pokusima, provesti kroza sve faze nastanka jedne kazališne predstave.

Seminar završava izvedbom male predstave, veselim događajem što ga mjesno stanovništvo i turisti rado posjećuju. Nakon priredbe sudionici dobivaju potvrdu o sudjelovanju na seminaru. Smještaj: Sudionici će biti smješteni u hostelu Franjevačkog samostana u dvoposteljnima sobama s kupaonicama, gdje će u miru, okruženi prekrasnim morem, imati idealne uvjete za rad. Kako se prijaviti i tko snosi troškove:

U troškovima boravka na Školjiću sudjeluju sudionici (250 kn po danu – puni pansion), a ostale troškove snosi HMI.

Prijavnice se primaju do 20. lipnja 2011.

Za sve obavijesti i prijavnice molimo da se obratite organizatoru seminara Nives Antoljak: HRVATSKA MATICA ISELJENIKA, Odjel za kulturu.

Trg Stjepana Radića 3, 10000 Zagreb, HRVATSKA/CROATIA. E-mail: nives@matis.hr mailto:nives@matis.hr, tel.: (+385 1) 61 15 116, fax: (+385 1) 61 11 522, www.matis.hr <<http://www.matis.hr/>>.

Unda u znaku narodnosnoga veselja prez granic

Ura jedna od Petrovoga Sela do Unde, a omarnost je nevjerojatna. Sunce kožu žge, a iz hladovine, od krčme Koli polako se proširuje tamburaški glas. Bečarska nota nas tira na smišak, a gdo bi imao hrabrosti negirati da smo zašli u dom folkloru i da su Hrvati veljek za dolaskom u srce Gradišća stupili u akciju pak od dopodneva visi u undanskom luftu slavonska jačka, 4. junija, u subotu.

Tancoši iz svih krajev Gradišća našli su se pod rukom Štefana Kolosara

Brojni pozvani gosti iz političkoga i društvenoga žitka, pripadnici, folkloriši, pjevači i svirači, Nimci, Romi i Hrvati najprlje se najdu u molitvi u crkvi Sv. Martina. Za himnami Štefan Kolosar, glavni organizator narodnosnoga dana, ujedno i predsjednik Hrvatske samouprave u Jursko-mošonsko-šopronskoj županiji pozdravlja nazočne, a načelnik Franjo Guzmić bistva nas na očuvanje baščine i vridnosti manjinskoga žitka. U okviru ekumenističke maše Réka Simon, evangelička dušobrižnica iz Bika poziva na mirni suživot i međusobno poštovanje med narodi. Židanski i undanski farnik Štefan Dumović u svojoj prodiki projde dalje i Miloradićeve riči stavlja za primjer o hrvatskoj vjernosti. U povorki folklorišev različite melodije se mišaju do velikoga šatora u kom skoro tri ure dugo dura kulturni program, a istovrimeno iznad platna grmljavina, godina, svitlina i škurina se minjaju. Sve te vrimenske neprilike ne moru pokvariti ugodjaj i uzvišenu atmosferu narodnosnoga sastanka. Ferenc Ivanics, parlamentarni zastupnik diči i hvali perfektnu organizaciju te veliko srce Hrvatov na Undi. U folkloru prez granic prik trinaest točkov peljaju nas dvojezično moderatorice, tamburašice Djurdjica i Sabina Balog, a ovde se doznaje da priredba je priredjena u okviru Leader-projekta. Najmladji plesači Unde, grupa Vive-ric, mališani iz čuvarnice ne samo iz Unde, nego i iz Horpača i Egyházásfalua pod peljanjem Terike Kiš, predstavljaju gradišćanske tance. „Šopronski kiritof“ i Tance iz Ágfalve spro-

hadjamo u izvedbi nimškoga plesáčkoga društva. Kemljanska delegacija je ponovo našla „izgubljene“ prijatelje, pokidob KUD „Orljava“ iz Pleternice ljeta dugo je putovala u sjeverno Gradišće, potom su iz nekoga nesporezuma otkinuti kontakti. Franjo Nemet, voditelj kemljanskoga Konoplja i novi dirigent KUD-a „Orljava“, Goran Kovačević su imali priliku da se dogovoru kako obnoviti veze i prijateljstvo med društvu. Undanci su lani gostovali u Pleternici, zato su hrvatski folkloriši dospili na jedan dan u Gradišće, a u tanci, jački i njevi talentirani tamburaši otpeljali su nas do zlatne Slavonije. „Hajdenjaki“ s predsjednikom Jelkom Perušić iz Dolnje Pulje ljetos svečuju i 30. obljetnicu prijateljstva s undanskimi „Veseli Gradišćanci“. Ovput se je predstavio njev plesáčki naraščaj. HKD „Veseli Gradišćanci“ ima i školske folkloriše ki su istancali Polku, takaj uz vježbanje Terike Kiš. Odraščeni u prekrasnoj narodnoj nošnji su imali novom koreografijom „Slavonija“ Srdjana Borote-Buranića premijeru, pravoda pračenu burnim aplauzom. Ro-

Kristali su dali još jedno nezapljivi koncert

Slavonska glazba i nošnja nije tudja na undanski ulica

Undanske „Viverice“ su tancale pod peljanjem Terike Kiš

mungro Gipsy band iz Csorne je svirao jur i pri maši, a potom je upoznao oduševljenu publiku s autentičnom ciganskom muzikom, svim na veliko veselje. Tamburaški sastav „Dičaki iz trih sel“ je novitet na gradišćanskoj glazbenoj sceni, to su mladi tamburaši iz Hrvatskih Šic, Narde i Petrovoga Sela, ki će vrijeda i službeno prikzeti muzičku pratnju undanskih folklorišev, kako nam je potvrdio Štefan Kolosar, predsjednik HKD-a „Veseli Gradišćanci“. On je zavježbao Dolnjopuljansko kolo od Jelke Perušić, koga su predstavili tančoši, pari iz svakih gradišćanskih sel prvi put prilikom 20. obljetnice Društva Gradišćanskih Hrvatov u Ugarskoj u Sambotelu, a sad ovde. Kako se povida, ov će tanac imati svoje mjesto i u kulturnom programu početkom julija na petrovskom PETNO-festivalu. Narodnosnomu veselju nadalje je odličan štimung posudio tamburaški sastav Kristali. Oni jur domom idu svirati kad ide rič za ovo naselje. Ura jedna od Unde do Petrovoga Sela u ranom svitanju, tamburaška „Garavušo, garava“ još neumorno zvončka u ušima.

-Tiho-

Izlet za pamćenje

Koncem školske godine učenici naše škole idu na izlet. Tako je bilo i ove godine. Mi, učenici osmog razreda, svoj posljednji izlet proveli smo u Austriji i Sloveniji.

– Koliko ima vrsta riba u jezeru? Koliko je duboko jezero? – niz pitanja smo postavili, pa smo saznali da je duboko 31 metar i ima 19 vrsta riba.

Iskricali smo se na otočiću i uspinjući se po mnoštvu stuba, stigli smo do crkve. Crkvice je stajala gordo i čuvala svoju legendu prema kojoj je u gradu Bledu živjela mlada udovica koja je žalila za svojim mužem kojeg su ubili razbojnici. Sakupila je sve zlato i srebro i dala sliti u zvono za kapelicu. Kada su zvono htjeli prenijeti u kapelicu, nastala je velika oluja, lađa se prevrnula i utopili su se mornari i zvono potonulo. Udovica je postala još tužnija.

Otišla je u Rim, gdje je stupila u samostan. Po njenoj smrti papa je poslao drugo zvono u ovu crkvu. Prema legendi, tko god pozvoni zvoncem u čast Blažene Djevice, ispuni mu se želja. Naravno, svi smo zazvonili i nadamo se da će nam se i želje ispuniti. Sada već i naše želje čuva crkva Marije Kraljice.

I tako smo stigli do kraja izleta i uskoro i do kraja osnovne škole. Taj će izlet biti odis-ta prekrasna uspomena za okončanje našega osnovnoškolskog školovanja.

Učenici 8. razreda Osnovne škole „Katarina Zrinski” u Serdahelu i razrednica Katica Lukač Brodač

Na Bledskom jezeru. Fotografije su izradili učenici

Rano ujutro smo morali krenuti jer nas je čekalo predugo putovanje. Nismo ni primijetili kada smo ušli iz jedne države u drugu jer graničnom prijelazu nema ni traga. Kako bi to dobro bilo i prema Hrvatskoj! Vrijeme je bilo prekrasno. Proputovali smo predivne krajeve, dolinom Drave. Rijeka je tekla mirno u svome koritu, a Alpe s divovskih visina promatrale nas. Prva postaja našega izleta je bio Klagenfurt, gdje smo proveli podrug sata u «Minimumundus» parku. Tu smo s čuđenjem gledali poznate zgrade svjetske baštine u minijaturama, npr. Taj Mahal, Kineski zid, Operu u Sydneyu, a pronađena je među njima i Ribarska kula. Nakon obilaska Parka put nas je vodio pokraj čudesnog jezera Wort i njegovog okoliša. Popevši se u toranj Pyramiden-

kogel pogled smo zapamtili do kraja života, toranj visok 54 metara nudi prekrasan pogled na cijeli kraj. Visina, plavo vedro nebo, svjež zrak, vrhovi Alpa ... ostali smo bez riječi.

Prema planovima željeli smo se podići i na Alpe u Gerlitzenu, no to nije ostvareno jer je žičara bila zatvorena. Bili smo prilično razočarani, ali nadoknadili su nas lijepi krajevi Slovenije i Bledsko jezero. Usred jezera se nalazi mali otočić na kojem stoji crkva Marije Kraljice. Kako doći do nje?

Rješenje su dale gondole. Prešli smo jezero s pomoću našega vodiča Blaža, koji je odgovarao na niz pitanja učenika, a zauzvrat oni su mu platili s lijepim našim pomurskim pjesmama. Jezero je odjekivalo glasom naših učenika.

Prvi dvojezični razred daje zbogom petrovskoj školi

Prvi dvojezični razred daje zbogom svojoj školi u Petrovom Selu 17. junija, u petak. Ovo je prva generacija za koju je bila upeljana dvojezična nastava u dotičnoj školi, s tim da je 50% školskih predmeta podučavano na hrvatsko-ugarskom jeziku. Novi model podučavanja živi u petrovskoj školi od 2004. ljeta po zajedničkoj odluci mjesne samouprave, učiteljskoga zbora i starine. Onda su pedagogi u ovoj ustanovi začeli dvojezičnom nastavom veljek u 1. razredu s 13, a u 2. razredu s 11 djece, pod ravnateljstvom škole, Jutke Handler i seoskim poglavarstvom Mikloša Kohuta. Pod peljanjem razrednika Zsolta Csiszára prvi dvojezični 8. razred u školskoj povijesti će ovaj tajeđan zauvijek za sobom ostaviti petroviske klupe, školske zgrade, učitelje i tovaruše. Na danu rastanka sigurno će se spomenuti samo na lipe trenutke provedene u ovoj ustanovi, na izlete, turneje, brojna prijateljstva ali od septembra dijaški žitak krene dalje u Sambotelu. Njevo znanje i rezultate samo odličnim moremo cijiniti, pokidob od učenika 8. razreda osmimi će nastaviti svoj studij u gimnaziji. U Gimnaziji Szent Norbert Premontrei petimi, u Gimnaziji Dorottya Kani-zsai dvama, a u Gimnaziji János Bólyai jedna učenica će začeti novo školsko ljeto. Trimi će se ganuti u stručne sridnje škole. Što naliže učnje hrvatskoga jezika, Ana Haklić, Balint Hooš i Robert Garger će vjerojatno odsad jako faliti s jezičnih, ali Nakovićeđevih naticanj. Ana Pataki je bila ljeta dugo jedna od najuspješnijih petrovskih pjevačić na četarskom GRAJAM-u (Gradišćanska jačka mladih). Zvana njih su još učenici ki se i službeno luču od petroviske Dvojezične škole, ravnateljice Edite Horvat-Pauković i pedagogov ovoga petka: Barbara Horvat, Adam Gaal, Martin Garger, Balaž Henić, Imre Palković, Richard Wagner i Barbara Windisch.

*-Tiho-
Foto: Krisztina Horváth*

NARDA – Hrvatska manjinska samouprava dotičnoga sela Vas srdačno poziva na Dan Hrvatov 19. junija, u nedilju s početkom od 14.30 uri. U nardanskoj farskoj crkvi svetu mašu će oblikovati pjevački zbor Ljubav i mir iz Donjih Voć. Pod šatorom na dvoru kulturnoga doma u folklornom programu nastupaju KUD Mladost/Odra iz Zagreba, zbor Ljubav i mir iz Donjih Voć, HKD Gradišće iz Petrovoga Sela, pjevački zbor i tamburaši iz Narde. U 19 uri se začme prezentacija CD-ploče „Gizdav sam da sam Hrvat“ petrovskog tamburaškoga sastava Koprive.

KAŠAD – Stanovnici ovoga malog baranjskog naselja, šokački Hrvati, već stoljećima hodočaste Majci Božjoj Judskoj. Tako će činiti i ove godine. Dana 19. lipnja, na blagdan Svetoga Trojstva kreću u ranim jutarnjim satima iz sela. U judskoj crkvi s početkom u 9 sati služit će se misa na hrvatskom jeziku. Služit će je harkanjski župnik Ladislav Ronta. Kašadani, koji su 1974. godine izgradili crkvu u svome mjestu, tada su se zarekli kako će svake godine hodočastiti u Jud.

VILJAN – KUD Tanac iz Pečuha i Orkestar Vizin 23. lipnja nastupaju u Viljanu (Villány). U Serdahelu 26. lipnja imaju cjelovečernji nastup. Od 3. do 9. kolovoza borave na turneji po Francuskoj, 13. kolovoza nastupaju u Santovu, 14. kolovoza imaju nastup u sklopu budimpeštanskog Festivala Sziget, a 28. kolovoza nastupaju u Vršendi.

ČAJTA – Folklorni ansambl Štokavci poziva 23. junija, u četvrtak od 15 do 19 uri u mjesni kulturni dom na prvi Štokavski kulturni kafe na Tijelovu. Čeka Vas muzika na tamburici, jačenje i zabavna literatura. Pravoda neće samo biti duševne hrane nego i tijelovne – i to domaće pecivo, torte, kafe i kruh s namazom. Veselimo se na skupnu lipu uru!

PEČUH – Djeca iz Hrvatske škole Miroslava Krleže koja pohađaju Umjetničku školu osnovnog obrazovanja Kulturne udruge Baranja, u školskoj auli 3. lipnja imala su završni godišnji program. Djeca pohađaju školu narodnoga plesa i pokazala su što su naučila protekle godine sa svojim učiteljem Andrásom Mészárosom.

Balkanski tabor u Orfúu

Tabor hrvatskih, srpskih, makedonskih i bugarskih plesova organizira se u Orfúu od 22. do 26. lipnja. Prijepodne je podučavanje plesova, poslije podne slobodan program, izleti, večernje plesačnice, noćni tulumi. Tabor je namijenjen početnicima i onima koji već znaju plesati. Plesove podučavaju József Szávai i Attila Tarnóczy.

Croatiada 2011

Svečana dodjela nagrada likovnog natječaja

U organizaciji Hrvatske državne samouprave, u ponedjeljak, 30. svibnja, u Hrvatskome klubu Augusta Šenoae u Pečuhu priređena je svečana dodjela nagrada Likovnog natječaja, uljepšana prigodnom izložbom dječjih crteža i pjevanjem zbora Osnovne škole Miroslava Krleže.

Nazočne su pozdravili zamjenica predsjednika HDS-a Angela Šokac Marković i predsjednik Odbora za odgoj i obrazovanje Gabor Gyórvári, koji su sudionicima natječaja i njihovim voditeljima čestitali na vještini i umijeću, a zatim su im uručili spomenice i nagrade.

Kako reče referentica Ureda HDS-a Eva Molnar Mujić, 14. nagradni Likovni natječaj organiziran je u okviru već tradicionalne Croatiade. Na ovogodišnjem natječaju sudjelovalo je pet vrtića i 15 škola, a na temu Moj hrvatski vrtić i Moja hrvatska škola u Ured je pristiglo sveukupno 199 radova, što je 17 manje nego lani. U kategoriji gimnazija pristigao je samo jedan crtež. Pristigli su i radovi koji nisu udovoljili raspisanom natječaju, stoga nisu ni ocijenjeni. Tehnika izradbe radova bila je slobodna, a kriteriji vrednovanja temeljili su se na tehnicu i kakvoći oblikovanja. Nacrtavši svoju školu ili prikazavši jedan školski događaj, temu su obradili na vrlo raznolik način. Radove je vrednovao grafičar Đuro Šarkić iz Budimpešte (podrijetlom iz Mohača), a kriteriji ocjenjivanja bili su način izražajnosti i zahtjevna preciznost.

Prema tome postignuti su ovi rezultati:

U kategoriji vrtića pristiglo je 54 crteža.

1. mjesto – **vrtić Cvrčak (Šeljin), djeca iz skupine Bubamare**, mentori: Estera Papik i Hena Gažić,

2. mjesto – **Stipan Sajčan, Biljana Bende, Mirko Kapča (Mohač)**, mentor: Valerija Činčak Heil,

3. mjesto – **Tamara Epreši, Maja Borbaš, Luca Víg, Ramona Jovanović (Salanta)**, mentor: Kristina Gergić,

Posebna nagrada **Doris Kovač, Dorina Bartha, Petra Fenyvesi (Pečuh „MK“)**, mentor: Zlata Šoltes,

U kategoriji 1–2. razreda pristiglo je 63 crteža

1. mjesto – **Zajednički rad 15 učenika (Mohač)**, mentor: Anka Brozovac,

2. mjesto – **Natanel Nađ (Santovo)**, mentor: Marija Kovačev Milanković,

3. mjesto – **Karina Križić (Salanta)**,
mentor: Mészáros Jánosné,

4. mjesto – **Rebeka Bohus (Serdahel)**,
mentor: Árpád Konkoly,

5. mjesto – **Julija Horvat (Sambotel)**,
mentori: Livija Vörös i Tünde Huber

U kategoriji 3–4. razreda pristiglo je 25 crteža

1. mjesto – **Fanni Kutasi, Anna Tirászi, Bianka Kósa, Bernadeta Turul (Serdahel)**,
mentor: Árpád Konkoly,

2. mjesto – **Hana Lakotar (Hrvatski Židan)**, mentor: Marija Sabo,

3. mjesto – **Melita Borbaš (Lukovišće)**,
mentor: Anica Popović-Biczak,

U kategoriji 5–6. razreda pristigao je 41 crtež

1. mjesto – **Réka Keszthelyi (Martinci)**,
mentor: Erika Sigečan Kuštra,

2. mjesto – **Anamarija Sili (Dušnok)**,
mentor: Judita Ambruš Šanta

3. mjesto – **Blanka Sabo (Petrovo Selo)**,
mentor: Ana Škrapić Timar

4. mjesto – **Zsófia Sipos (Baja)**, mentor:
Anica Prodan-Hoffmann,

5. mjesto – **Franjo Gludovac (Koljnof)**,
mentor: Katica M. Arató,

U kategoriji 7–8. razreda pristiglo je 15 crteža (nisu određena mjesta, ali su nagrađeni)

Evelin Aladič (Santovo), mentor: Ibolja Valkai-Kovačev,

Viktorija Pinezić (Koljnof), mentor:
Katica M. Arató,

Anna Petovári (Sambotel), mentori:
Livija Vörös i Tünde Huber.

GORNJI ČETAR, PETROVO SELO – Po informaciji ravnateljice Dvojezične škole u Petrovom Selu, Edite Horvat-Pauković, minulog četvrtka je zavolj vrimenskih neprilik otpovidan Narodnosni kup, naticanje u nogometu i rukometu med školari četarskih i petrovskih škol, koji u ovom školskom ljetu neće ni biti više održan. Klijetu će se priključiti ovom naticanju treća škola i to Dvojezična škola iz Bizonje, kako nam je rečeno, zaduženici suprot daljine, s veseljem su pristali na poziv.

KOLJNOF – Kako nam je rekla ravnateljica Dvojezične škole „Mihovil Naković“ u Koljnofu, Agica Sarközi, i ljetos se priredjuje tradicionalni školski tamburaški, plesni i čitalački tabor za osnovnoškolare. Zasad se je 40 dice javilo, ne samo iz Koljnofa nego i iz Unde, Horpača na tabor, koji će durati od 20. do 27. junija. U programu stoju uz zgora navedene sekcije i različite zanimljivosti kot dramska zanimacija, kvizi, igre i istraživanja na polju etnografije, narodne glazbe, djelaonice ručne šikanosti. Ljetos bude izlet u Siplak (Fertőszéplak), ali ni ovput ne more biti izostavljeno iz programa pečenje slanine pri Matinoj kući, kupanje u Deutschkreutzu, igra activity, kino itd.

Križevski dani u Marijinoj kapeli četarske Gore

Dušobrižnici pri maši: sliva Tamás Várhelyi,
Štefan Vukić i Alajos Szabó

Križevski dani su negda ne samo iz Gornjega Četara nek i iz okolišnih sel vabili vjernike na trodnevnu prošeciju za vazmenimi svetki četrdeset dani, pred Unebostupljenjem. Na danas u Marijinoj kapeli u četarskoj Gori, ljeta na ljeto sve manje je vjernikov (med razloge moremo nabrajati i djelatni dan), ali tradicionalno vjersko okupljanje i ljetos je 30. majuša, u pondiljak održano na jednom od najlipših mjest dotičnoga naselja. Sunčano vrime je mamilo hodočasnike da poišću četarsku Goru i na samom vrhuncu malu, skromnu kapelu ku je podigao barun iz Rohunca 1719. ljeta, na diku i slavu Blažene Dvice Marije, pokidob mu se je narodio sin. Dvojezičnu svetu mašu su celebrirali pater Štefan Vukić, peljač Hrvatske sekcije Pastoralnoga ureda ter urednik Crikvenoga glasnika u Austriji, koga i rodbina veže uz ov kraj, Tamás Várhelyi petroviski farnik, a ujedno i zaduženi dušobrižnik ostalih sel u Pinčenoj dolini, Alajos Szabó, umirovljeni gospodin iz Keresteša ter Ernő Hencz, umirovljeni farnik Naraja. Za mašom, pred osmimi ljeti obnovljenom kapelom došlo je i do blagoslavljanja vinogradov, a molilo se je i za dobro vrime ter bogatu urodju. Ovoga pondiljka familije i prijateljska društva su ostala i otpodne skupa, a pravoda je došlo i do kušanja četarske dobre kapljice.

-Tiho-

Foto: László Fodor

Vjerniki iz sela

Kraljevski stolovi u Stolnom Biogradu

Hrvatska manjinska samouprava grada, Hrvatski turistički ured i Prva hrvatsko-mađarska agencija za razvoj poduzetništva 13. svibnja 2011. g. organizirala je Hrvatski turistički i gastronomski festival pod naslovom Kraljevski stolovi. Glavni pokrovitelji Festivala bili su biskup Antal Spányi, gradonačelnik András Cser-Palkovics.

Nastup Plesne skupine „Zorice”

Hrvatska manjinska samouprava u Stolnom Biogradu prvi put je utemeljena 2002. g., a na posljednjim manjinskim izborima izabrani su zastupnici: Janja Cindrić Jakubek, predsjednica, Stjepan Nađ, dopredsjednik, Margita Gizela Perči Dulić i Karlo Balint. Samouprava u novom sastavu nastavlja rad bivše organizacije te pokušava proširiti svoje djelovanje. Nadalje pokušava tražiti i uključiti u aktivnosti osobe s hrvatskim podrijetlom, organizira tečajve hrvatskoga jezika. Jezik su do sada podučavali Žolt Mošo, Marijana Lukić i Biserka Brindza, Čila Sabo, Antun Vujić. Hrvatska je zajednica 2005. g. utemeljila Hrvatsko-mađarsko kulturno društvo Sv. Ladislava kako bi se u djelatnosti mogli uključiti i simpatizeri hrvatske kulture, odnosno prijateljskih veza s Hrvatskom. Na poticaj Manjinske samouprave utemeljen je orkestar narodne glazbe „Neven”, te su se povezali s gradom Zadrom i Biogradom na Moru. Samouprava je lani pokrenula sakupljanje mađarskih knjiga za knjižnicu Belog Manastira; predala je 650 svezaka i 20 cd-a. U tome im je pomogao zagrebački konzul Péter Dunai.

Hrvatska zajednica toga grada više puta je organizirala uspješne konferencije o gospodarskim vezama Hrvatske i Mađarske, odnosno o iskorištavanju turističkih zaliha. Jedna od takvih priredaba bio je i Turistički i gastronomski festival „Kraljevski stolovi”, kojemu je bio cilj da se mađarskim turističkim agencijama i zainteresiranima predstave turističke mogućnosti Hrvatske, da se mještani grada upoznaju s djelovanjem Manjinske samouprave u povezivanju država. Na konferenciji su održana predavanja vezana za turističke mogućnosti Hrvatske, bilo je riječi o hrvatskoj i mađarskoj gastronomiji, odnosno o hodočasničkom turizmu i turizmu u dvorcima. Na konferenciji su sudjelovali predstavnici grada domaćina, Hrvatskoga turističkog ureda, predstavnici zbratimljenoga grada Zadra i Biograda na Moru. Na priredbi je bila uređena fotoizložba o etnografiji i narodnim nošnjama u Hrvatskoj, te je organizirana gastronomska izložba s kušanjem hrvatskih i mađarskih proizvoda. Posjetitelji su mogli probati dalmatinski pršut, paški sir, zagorske mlince, janje, razne morske ribe i druge hrvatske gastronomske specijalitete.

Gastronomski festival bio je obogaćen i kulturnim programom Plesne skupine „Zorice” iz Erčina, koja je predstavila dio hrvatskog folklora.

beta